

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2016CC836
Zaaknummer Klachtencommissie 2015W1561

datum uitspraak 03/07/2017

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoekster,
bijgestaan door: mr. K.A.M. van Kampen, advocaat te
's-Hertogenbosch,

te voldoen door:

het Bisdom 's-Hertogenbosch,
gevestigd te 's-Hertogenbosch,
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 13 september 2016, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 20 mei 2016 met zaaknummer 2015W1561, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is meegezonden de brief d.d. 8 juni 2016, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is op 19 september 2016 door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 1 december 2016 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoekster aangaande de geleden vermogensschade. De gestelde vermogensschade van verzoekster is door mr. Van Kampen schriftelijk onderbouwd bij brief van 9 maart 2017. Verweerder heeft bij brief van 14 maart 2017 gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoekster is in de periode van [jaar] – [jaar] (vanaf haar [leeftijd] tot en met haar [leeftijd] jaar) seksueel misbruikt door wijlen [naam] (hierna: [naam]). [naam] was koster in de [kerk] te [plaats]. Zij woonde aan de ene kant en [naam] aan de andere kant van de kerk. De dochter van [naam] trouwde, toen verzoekster [leeftijd] jaar oud was, met de broer van de moeder van verzoekster. Verzoekster noemde [naam] ‘opa’. [naam] kwam regelmatig bij de familie van verzoekster thuis en hielp hem met allerlei karweitjes in de kerk.

Bij een eerste gelegenheid - verzoekster was toen zeven jaar - maakte [naam] zijn gulp open zodat verzoekster zijn geslacht kon zien. Na een half jaar vroeg [naam] haar vaker mee naar de kerk te komen en masturbeerde hij daar ten overstaan van verzoekster. Dat gebeurde wekelijks. Toen verzoekster [leeftijd] jaar oud was, moest zij [naam] ook zelf aanraken en hem helpen met masturberen. Verder ging [naam], twee tot vier keer per week, met zijn hand onder haar rokje in haar onderbroek en raakte haar vagina aan en ging met zijn vinger in haar vagina.

[Naam] ging op enig moment bij zijn dochter inwonen, alwaar verzoekster ook over de vloer kwam; het seksueel misbruik bleef daarna doorgaan. [Naam] bleef verzoekster meevragen om in de kerk te helpen, terwijl verzoekster geen nee durfde te zeggen omdat [naam] dreigde haar vader als [functie] van de kerk te ontslaan. Verzoekster moest [naam] helpen met masturberen waarbij hij haar borstjes betastte. Vervolgens probeerde [naam] bij haar met zijn geslacht naar binnen te dringen, maar dit is nooit is gelukt. Wel ging hij met zijn vinger of een worteltje in haar vagina. Ook moest verzoekster hem oraal bevredigen. Dit seksueel misbruik kwam twee tot vier keer per week voor.

Verzoekster ging na [school] bij [naam] en zijn dochter in huis wonen. Zij was toen [leeftijd] of [leeftijd] jaar oud. [naam] lag dan in bed met zijn onderlichaam ontbloot. Verzoekster moest hem dan helpen met masturberen. Ook dit gebeurde weer wekelijks. Na twee jaar is verzoekster vertrokken uit de woning van [naam] en zijn dochter.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoekster geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoekster. In voornoemd advies is de klacht van verzoekster gegrond verklaard. Dit advies is voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdrager van [naam] tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- het misbruik ving aan op jonge leeftijd van 7 jaar;
- het misbruik heeft plaatsgevonden gedurende een zeer lange periode van 9 jaren;
- het misbruik heeft frequent plaats gevonden, te weten veelal meerdere keren per week;
- het misbruik heeft bestaan uit masturberen ten overstaan van verzoekster, betasten van verzoeksters borsten en vagina, het vaginaal binnendringen bij verzoekster met een vinger of een worteltje, het moeten helpen met masturberen en het moeten verrichten van oraal seksuele handelingen, en het moeten dulden dat hij (tevergeefs) trachtte met zijn geslacht bij verzoekster binnen te dringen;
- het misbruik ging gepaard met dreigementen in die zin dat [naam] dreigde de vader van verzoekster als organist van de kerk te ontslaan als zij over het misbruik zou spreken;
- er was sprake van een familieband en op enig moment woonde verzoekster bij [naam] in huis.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoekster

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoekster in de gelegenheid is gesteld om haar vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Van Kampen voornoemd bij brief van 9 maart 2016 de vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Het seksueel misbruik door [naam] heeft een grote invloed (gehad) op het leven van verzoekster. Aanvankelijk heeft zij nog redelijk gefunctioneerd. Verzoekster is na [school] op haar [leeftijd] gaan werken. Zij is van [jaar] (met een tussenpauze) tot en met [jaar] werkzaam geweest als [beroep] / [beroep].

In de tussentijd heeft zij in [jaar] nog haar [diploma] behaald. Vanaf [jaar] tot en met [jaar] heeft zij gewerkt als [functie] en [functie]. In [jaar] is zij gehuwd en na de geboorte van haar dochter in [jaar] is verzoekster vanaf [jaar] werkzaam geweest als [functie] in een [bedrijf] terwijl zij toen ook de zorg had voor haar dochter. In [jaar] is zij wegens de gevolgen van het seksueel misbruik in therapie gegaan: gevolgen die zich uitten in angsten zowel ten aanzien van relaties met mannen als ten aanzien van haar dochter dat haar hetzelfde zou kunnen overkomen. In [jaar] is zij tevens gescheiden. Nadat verzoekster vanaf [jaar] tot [jaar] in therapie is geweest, heeft zij getracht de draad weer op te pakken door voor haar dochter te zorgen en een opleiding te volgen. In [jaar] heeft zij de opleiding [opleiding] afgerond. Door het seksueel misbruik heeft verzoekster een laag zelfbeeld ontwikkeld, waardoor zij de verantwoordelijkheid en zelfstandigheid die bij dit werk horen, niet heeft durven ontwikkelen en daardoor nimmer het beroep van [beroep] heeft kunnen uitoefenen. Vanaf [jaar] tot aan haar AOW-leeftijd in [jaar] heeft zij aanspraak moeten maken op een bijstandsuitkering. Sinds [jaar] ontvangt zij een AOW-uitkering, aangevuld met een klein pensioen.

In de hypothetische situatie waarin verzoekster niet seksueel zou zijn misbruikt, mag er vanuit worden gegaan dat zij in ieder geval vanaf [jaar] het beroep van [beroep] wel had kunnen uitoefenen, aldus verzoekster. Zij zou in dat geval vanaf [jaar] een hoger inkomen en hebben genoten en een beter pensioen hebben opgebouwd. De gedeerde inkomsten vermeerderd met de misgelopen pensioeninkomsten worden begroot op €479.000,--. Verzoekster wenst - samenvattend - aanspraak te maken op de maximaal toe te kennen compensatie van €100.000,-.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 14 maart 2017 te kennen gegeven af te zien van het geven van een inhoudelijke reactie.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik zoals bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Verzoekster heeft een afschrift van het door haar in [jaar] behaalde [diploma], afschriften van de bijstandsuitkering waar zij jarenlang (tot [jaar]) op was aangewezen en een afschrift van haar kleine aanvullend pensioen van €113,23 (netto) per maand overgelegd. Ook heeft zij haar curriculum vitae overgelegd, de verklaring d.d. 2 mei 2016 van haar huisarts ([naam]) en - tot slot - de verklaring d.d. 30 juli 2015 van [naam] (destijds zelfstandig gevestigd hulpverlener voor slachtoffers voor seksueel geweld).

4.6 De in deze procedure te beantwoorden vraag komt er in de kern op neer of voldoende aannemelijk is geworden dat het niet meer deelnemen aan het arbeidsproces na [jaar] (al dan niet op [opleiding]-niveau na [jaar]) te wijten is aan de gevolgen van het seksueel misbruik dat haar in haar jeugd is aangedaan.

De Compensatiecommissie beantwoordt die vraag bevestigend. Zij stelt allereerst voorop dat het invoelbaar en goed denkbaar is dat seksueel misbruik dat gedurende zoveel jaren (frequent) is aangedaan en dat qua aard bovendien ernstig was (het is daarom ook bestempeld als uitzonderlijk seksueel misbruik), een ontregelende, zo niet verwoestende werking heeft op iemands leven. Verzoekster heeft desondanks haar [diploma] en later haar [diploma] behaald. Dat het toch niet meer hebben kunnen deelnemen aan het arbeidsproces voor een belangrijk deel is terug te voeren op het seksueel misbruik is, aldus de Compensatiecommissie, door overlegging van de verklaring van [naam] (huisarts) in combinatie met de verklaring van [hulpverlener] (en in het licht van de ernst van het onderhavige seksueel misbruik) voldoende aannemelijk geworden. Zij is destijds door haar toenmalige huisarts verwezen naar [hulpverlener] voor problemen als gevolg van het seksueel misbruik en van [jaar] tot [jaar] bij [hulpverlener] onder behandeling geweest. [hulpverlener] is weliswaar een eigen, niet BIG-geregistreerde behandelaar, maar de verklaring van [huisarts] - inhoudende dat veel van verzoeksters psychische problemen hun oorzaak vinden in het seksueel misbruik - is in lijn met [hulpverleners] verklaring. Bovendien is dit alles in het licht van het onderhavige seksueel misbruik een coherent en plausibel verhaal. Het is de Compensatiecommissie ambtshalve bekend dat (ernstig) seksueel misbruik zijn sporen nalaat in het leven van slachtoffers, waarbij de angsten, relationele problemen en een negatief zelfbeeld zoals bij verzoekster speelden, vaak aan de orde zijn. Voorts wordt opgemerkt dat er geen aanwijzingen zijn dat sprake is geweest van andere potentieel beschadigende factoren in het leven van verzoekster, dan het onderhavige seksueel misbruik.

Zelfs bij een terughoudende benadering van de geleden vermogensschade vanaf [jaar] (die overigens netto in plaats van bruto moet worden berekend omdat het inkomen netto genoten werd/zou worden en niet alsnog inkomstenbelasting verschuldigd zal zijn), vermeerderd met een aanzienlijke vergoeding voor smartengeld, is advisering van de maximale vergoeding op zijn plaats.

4.7 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling aan verzoekster van een bedrag van €100.000,- voor zowel materiële als immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.8 Verzoekster heeft een nota ter hoogte van €2.036,26 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €100.000,- te betalen aan verzoekster, alsmede
- aan de advocaat van verzoekster een bedrag van €2.036,26 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. J. M. van de L., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 03/07/2017 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter